

สัตว์โลกยอมเป็นไปตามกรรม - ๑๔

สุทัสสา อ่อนค้อม

ธันวาคม ๒๕๓๗

S00014

๑๔...

พระบัวเหี่ยวกับนายจ้อยมาถึงกุฏิท่านพระครูก่อนเวลาสิบแปดนาฬิกาเล็กน้อย นางสาวจุกเตรียมพานดอกไม้รูปเทียนรออยู่แล้ว หล่อนมากับแม่ชีวัยกลางคน ซึ่งนายจ้อยไม่เคยเห็นหน้ามาก่อน แม่ชีก้มลงกราบพระบัวเหี่ยวสามครั้ง และนางสาวจุกก็ทำตาม

“จุกมารอที่นี่นานแล้วหรือ” นายจ้อยถามคู่หมั้น หล่อนดูแปลกตาเมื่ออยู่ในชุดแม่ชี แม้จะไม่ได้โกนผม

“ก่อนหน้าพี่จ้อยนิตเดียวเองจ้ะ” หญิงสาวตอบ พระบัวเหี่ยวดูคู่หมั้นของนายจ้อย ตั้งข้อสังเกตว่าปากของหล่อนเป็นสีชมพูเรื่อ ๆ ไม่ยักกะเป็นสีแดงเหมือนปากโยมผ่องพรรณกับโยมวรรณวิไล สามเมืองกรุงกับสาวบ้านนอกคงจะต่างกันตรงสีของปากนี่เอง แต่ถึงอย่างไรคุณโยมสองพี่น้องก็สวยกว่า ท่านคิดเองสรุปเองเสร็จสรรพ

“หลวงพี่อย่ามองคู่หมั้นผมนานนักซี หิงนะ” นายจ้อยเย้า

“อ้าว...คู่หมั้นคุณหรือหรือ ก็ไม่แนะนำแล้วอาตมาจะไปรู้ได้ยังไง” พระบัวเหี่ยวเย้าบ้าง

“ก็ใครจะไปทราบได้ล่ะครับว่าหลวงพี่ไม่รู้ หลวงพี่ฉลาดปราดเปรื่องออกจะตายไป ไม่น่ามาตกม้าตายตอนจบแล้ว” นายจ้อยเปรียบเทียบไปคนละเรื่อง

“อ้าว นี่จะจบแล้วหรือ ก็ยังไม่ทันได้ออกแขก ไหงจะลาโลงเสียแล้ว” พระบัวเหี่ยวอุตสาห์โต้ตอบให้เข้าเรื่อง นางสาวจุกมองหน้าคู่หมั้นที่ มองหน้าพระที่ ออกสงสัยว่าเขากำลังพูดเรื่องอะไรกัน นึกได้ว่ายังไม่ได้นายจ้อยรู้จักแม่ชี จึงพูดขึ้นว่า “พี่จ้อยจ๊ะ นี่แม่ชีเจียนที่หลวงนำให้ฉันไปอยู่ด้วย เป็นหัวหน้าสำนักชีของวัดนี้” นายจ้อยยกมือไหว้ พลังออกปากฝากฝัง “ผมขอฝากคู่หมั้นด้วยนะครับ”

“ไม่ต้องห่วงหรอกจ้ะ สมชายเขาบอกฉันแล้วว่าหนูจุกเขาเป็นคู่หมั้นของหลานชาย หลวงพ่อ” แม่ชีเรียกท่านพระครูว่า “หลวงพ่อ” เช่นเดียวกับที่คนอื่น ๆ เรียก แม่ชีจะแก้ กว่าท่านหลายปีก็ตาม

“แม่ชีมาอยู่วัดนี้นานแล้วหรือครับ” นายจ้อยถาม

สมัยที่เขาเป็นเณรอยู่ที่วัดนี้ยังไม่มีชื่ออยู่ในวัด

“เข้าปีที่หกแล้วจ้ะ ฉันมาจากวัดบ้านไต้โนน” พุดพวงชี้มือไปทางทิศใต้ของวัด

“แล้วทำไมย้ายวัดเสียล่ะครับ”

“โธ้ย ไม่ย้ายยังไหว ทั้งพระทั้งเณรขาดระเบียบวินัย ศีลขาด ศีลพร่องจนแทบ ไม่มีเหลือ ข้างฝ่ายพวกชู้ด้วยกันก็อิจฉาตาร้อน ทะเลาะเบาะแว้งกันไม่เว้นแต่ละวัน หาความสงบไม่ได้” แม่ชีเล่า นายจ้อยแอบคิดในใจว่า “เอาอีกแล้ว รายการตำหนิพระอีก แล้ว เอิ้อ ไม่เข้าใจเลยว่าพระสมัยนี้ ท่านคิดยังไงกันถึงได้ทำให้คนเขาว่าอยู่เรื่อย”

“ฉันก็เลยมาขอหลวงพ่อยู่วัดนี้ พาเพื่อนชีมาด้วยอีกสามคน หลวงพ่อบอกให้พวก ฉันอยู่บนศาลา สองปีต่อมาท่านถึงสร้างสำนักชีให้ ก็ค่อยเป็นสัดเป็นส่วนหน่อย ตอนนี้มีแม่ชี อยู่ราว ๆ สามสิบคน” แม่ชีชี้แจง

“แล้วเป็นไง พระวัดนี้ดีหมดทุกรูปใหม่” นายจ้อยตั้งใจ “จับผิด” พระวัดนี้ โดยเฉพาะ องค์ที่ชื่อ “บัวเหี่ยว”

“ถ้าหลวงพ่อละก็ดีไม่มีที่ติ แต่รูปอื่น ๆ ฉันไม่รับประกัน” แม่ชีแบ่งรับแบ่งสู้

“โยม อาตมาก็ไม่เคยทำเสียหายอะไรนะโยม” พระบัวเหี่ยวร้อนตัว

“ก็ดีแล้วนี่คะ จะได้อยู่ไปนาน ๆ ชื่นทำเสียหายมีหวังถูกสั่งย้ายวัด” แม่ชีพุด ตรงไปตรงมา พระใหม่เลยนิ่ง

ท่านพระครูลงมาเวลาสิบแปดนาฬิกาตรง ทุกคนที่นั่ง ณ ที่นั้นต่างพากันทำความ เคารพ ยิงมิตันที่ท่านจะได้พุดจากทักทายผู้ใด อาคันตุกะสามคน เป็นสตรีสอง บุรุษหนึ่งก็พากันคลานเข้ามา ท่าคลานของคนอายุน้อยที่สุดนั้นดูตุ่มต๊ะตุ่มตุ้ยเนื่องจากเจ้าตัวน้ำหนักมาก หล่อนกราบท่านพระครูสามครั้ง แล้วบอกบุรุษกับสตรีสูงอายุนั้นมาด้วยว่า

“เตี้ยจ๊ะ แม่จ๊ะ นี่ท่านพระครูเฝ้ากราบท่านเสียชิว” บิดามารดาทำตามคำสั่งของบุตรสาว แล้วสตรีผู้นั้นจึงกล่าวขึ้นว่า

“หลวงพ่อบอกจำหนุได้หรือเปล่าคะ” หล่อนแทนตัวเองว่า “หนุ” ทั้งที่อายุอานามแก่กว่า ท่านพระครูถึงสามปี

“จำได้สิ คุณนายดวงสุด ท่านผู้ว่าไม่ได้มาด้วยหรือ” ท่านถามถึงสามีของ
คุณนายซึ่งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด

“ไม่ได้มาค่ะ หนูมาจากท่าพระไปรับเดียวกับแม่มาเข้ากรรมฐาน เตี่ยชื่อเส็งค่ะ คนเขา
เรียกกันว่า ถ้ำแก่เส็ง ส่วนแม่ชื่อกิมจ้อ” หล่อนแนะนำ

“ดีจริง อุตส่าห์พาพ่อแม่มาสร้างกุศล ลูกดี ๆ อย่างนี้หายากนะถ้ำแก่เนะ” ท่านพูดกับ
ถ้ำแก่เส็ง ฝ่ายนั้นยิ้มพลงพยับหน้ารับ

“แล้วคุณนายจะให้พ่อแม่อยู่ที่วันละ” ท่านถาม

“เจ็ดวันค่ะ หรือเดียวกับแม่ว่าไง” หล่อนถามความเป็นจากบิดามารดา

“ตามใจลื้อ ลื้อจะให้เตี่ยอยู่ที่วังก็แล้วแต่ลื้อ” ถ้ำแก่เส็งตอบ เขาไม่เคยขัดใจบุตรสาว
ไม่ว่าหล่อนจะให้ทำอะไร เขาทำได้ทั้งนั้น ก็มีลูกสาวอยู่คนเดียว อุตส่าห์ทะนุถนอมมาตั้งแต่
หัวเท่ากำปั้น แล้วหล่อนก็ไม่เคยทำให้พ่อแม่ต้องผิดหวัง ความรู้ก็จบถึงมหาวิทยาลัย ฐานะก็
เป็นถึงคุณนายผู้ว่าราชการจังหวัด และที่สำคัญที่สุดก็คือ หล่อนมีหลานชายหัวแก้วหัวแหวน
ให้เขาถึงสี่คน คนโตเรียนหมอใกล้จบแล้ว

“งั้นก็ลองดูสักเจ็ดวันก่อน ถ้าชอบค่อยอยู่ต่อ” ลูกสาวสรุป

“เมื่อไหร่คุณนายจะมาเข้าบ้างล่ะ” ท่านพระครูถาม คุณนายดวงสุดมาที่วัดนี้บ่อย มา
ทำบุญบ้าง ฟังเทศน์บ้าง แต่ยังไม่เคยเข้ากรรมฐาน

“หนูยังไม่ว่างเลยค่ะหลวงพ่อ เตี่ยก็ต้องเตรียมจัดงาน หาเงินช่วยกาชาด เอาไว้ให้
คุณเอี่ยมปลดเกษียณแล้วค่อยพากันมาเข้า” หล่อนหมายถึงสามีซึ่งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด

“อาตมาว่ามันจะไม่ยั้งงั้นนะซี พอถึงเวลานั้นเข้าจริง ๆ ก็จะมาบอกว่าต้องเลี้ยงหลาน
มีหลายรายเชียวที่อาตมาชวนแล้วมาไม่ได้ เช่นอ้างว่าลูกยังไม่โต พอลูกโตก็มาไม่ได้ เพราะ
ต้องเลี้ยงหลาน พอหลานโตยังไม่ทันได้เลี้ยงเหลน ก็กลับบ้านเก่าเสียแล้ว เลยไม่ได้บุญกุศล
ติดตัวไป อาตมากลัวว่าคุณนายจะเป็นเหมือนเขา นะสิ”

“ไม่เหมือนค่ะ ไม่เหมือนแน่ ๆ หนูกับคุณเอี่ยมสัญญากันไว้แล้วค่ะว่าจะไม่ยอมเลี้ยง
หลานเด็ดขาด ลูกใครใครก็เลี้ยงกันเอาเอง”

“อ้อ คุณนายเลี้ยงลูกเองว่างั้นเถอะ” คราวนี้คุณนายยิ้มเขิน ๆ กล่าวแก้ว่า

“ก็เดียวกับแม่เขาเห้อหลาน ไม่ยอมให้หนูเลี้ยงสักคน เขาคงสงสารหนู สงสารหลานที่
ต้องระหกระเหินย้ายตามคุณเอี่ยมไปจังหวัดโน้นจังหวัดนี้ ก็เลยเหมาไปเลี้ยงให้ทั้งหมด”

“ฉันเลี้ยงลูกคนเดียวมันไม่ทันเมื่อ ก็เลยเลี้ยงหลานเสียเมื่อเลยละ” คุณกิมจ้อพูดบ้าง เธอพูดไทยชัดกว่าผู้เป็นสามี เพราะเพื่อนฝูงของเธอเป็นคนไทยเสียเป็นส่วนใหญ่

“ประเดี๋ยวมีหลานของลูกมาให้เลี้ยง ก็หายเมื่อมั่ง” ท่านพระครูหมายจะลงใจ

“ไม่หายค่ะหลวงพ่อ ฉันสัญญากับเตี้ยหนูดวงไว้แล้วว่า ออกจากวัดไป เราจะ ปฏิบัติกรรมฐานกันทุกวัน งานการก็เลิกทำ เราสบายแล้ว เก็บหอมรอมริบไว้มาก พอสมควร ในชัยชราภีจะหาบุญหากุศลใส่ตัวไปเป็นเสบียงในชาติหน้า ที่ฉันได้ดิบได้ดีในชาตินี้ก็คงจะเพราะทำบุญมาดี ก็ต้องทำดีต่อ ๆ ไป อีกเป็นการเติมเสบียงเข้าไว้” คุณกิมจ้อจระไน

“แหม แจ๋วจริง ๆ ความคิดของอาม้านี้แจ๋ว ๆ” ท่านพระครูชมเปาะ ท่านมักเรียกสตรี ที่อายุแก่กว่าท่านว่า “อาม้า”

“นาน ๆ อาตมาถึงจะเจอคนแบบนี้สักคน ที่เห็น ๆ นะ ประเภทไม่ยอมละไม่ยอมวาง แทบทั้งนั้น เมื่อวานมาหาอาตมาคนหนึ่ง หน้าตาเศร้าหมองมาเชียว ถูกเมียขังขอกเครื่องเพชรหนีตามหนุ่มไป ก็จะไม่ให้หนียังงี้แล้ว ตัวเองอายุเจ็ดสิบ เมียเพิ่งจะยี่สิบแปด อาตมาเคยเตือนแล้วเขาไม่เชื่อ มันเป็นไปตามกฎแห่งกรรม เอาละ ไหน ๆ ก็พูดมาแล้ว ก็จะไม่ให้ฟังเสียเลย ฟังไว้เป็นอุทาหรณ์นะ” แล้วท่านก็ออกตัวว่า “นี่อาตมาไม่ได้เอาเขามา นินทานะ เพราะไม่ได้ออกชื่อออกเสียง ที่เล่าเพราะอยากให้เขาไปคิดเป็นการบ้านว่ากรรมดี กรรมชั่วมันมีจริง ๆ” ท่านหยุดทบทวนเรื่องราวประเดี๋ยวหนึ่งแล้วจึงเริ่มต้นเล่า

“คนนี่เขาเป็นนายพล จะเป็นพลโทหรือพลเอก อาตมาก็จำไม่ได้เสียแล้ว เขาเคยมา หาอาตมาครั้งแรกเมื่ออายุ ๕๘ ก็สิบสองปีมาแล้วมาถึงก็บอก “หลวงพ่อ ผมจะแต่งงานอีก ใต้ใหม่” อาตมาก็ถามว่า “ตอนนี้ท่านอายุเท่าไรละ”

“ห้าสิบแปด”

“แล้วเจ้าสาวละ”

“สิบหก เขาสวย เป็นลูกสาวจำลูกน้องผมเอง พ่อแม่เขาก็ยินดียกให้” นายพลเขาเล่า ให้อาตมาฟังอย่างนี้ อาตมาก็ตั้งสติกำหนด “เห็นหนอ” ก็เห็นหมด เห็นอะไรรู้ใหม่ ท่านถาม พระบัวเหี่ยว

“เห็นกฎแห่งกรรมใช่ใหมครับ” พระบัวเหี่ยวตอบแบบย้อนถามอีกทีหนึ่ง

“ถูกแล้ว อาตมาก็ได้ทราบว่ ท่านนายพลผู้นี้มีอกุศลกรรมติดมาแต่ชาติก่อน โดยเฉพาะเรื่องผิดศีลข้อกาเม จำไว้ละ คนที่ผิดศีลห้าละ ต้องรับกรรมทุกคน คือถ้าผิดศีล

มาจากชาติก่อน ชาตินี้ต้องมารับกรรม อาตมาวิจยมาแล้ว ถูกต้องแน่นอนไม่มีผิดพลาดเลย เป็นต้นว่าคนที่มีความผิดติดมาหกลีบเปอร์เซ็นต์จากชาติก่อน มาชาตินี้ต้องอายุสั้น ถึงจะเกิดมาสวยมารวยยังไงก็จะอยู่ได้ไม่นาน จะต้องตายตั้งแต่อายุยังไม่ถึงครึ่งคน พวกที่อกินหาทานติดมาหกลีบเปอร์เซ็นต์ มีทรัพย์สินเงินทองจะต้องถูกเขาลักขโมย บางทีก็ถูกปล้น เรียกว่าทรัพย์อยู่กับตัวไม่ได้ มันร้อน เพราะเคยไปลักขโมยของคนอื่นเขา มา พวกที่กาเมสุมิฉาจารติดมาหกลีบเปอร์เซ็นต์ จะมีเมีย มีผัว ต้องเป็นของคนอื่นเขาหมด คือมีเมีย เมียก็มีชู้ มีผัว ผัวก็มีเมียห้อย”

“มีเมียห้อยก็ดีนี่ครับหลวงพ่อกับผมว่าดีกว่ามีเมียมาก” พระบัวเหี่ยวอดขัดคอไม่ได้ ท่านพระครูจึงแก้ว่า

“มีเมียห้อยในที่นี้แปลว่ามีเมียมาก”

“แล้วมีเมียมากในที่นี้จะแปลว่าอะไรล่ะครับ”

“อ้าว ก็แปลว่ามีเมียห้อยนะซี ทำฉลาดน้อยไปได้” คราวนี้พระหนุ่มจึงสงบปากสงบคำลงได้ ท่านพระครูจึงเล่าต่อ

“ส่วนคนที่มิสุสาวาทติดมาหกลีบเปอร์เซ็นต์ มักถูกเขาหลอก แล้วพูดจาอะไรก็มักไม่มีคนเชื่อถ้อยคำ สำหรับข้อสุดท้าย อันนี้สำคัญมาก เพราะกรรมมันตกทอดไปถึงลูก “คือคนที่ผิดศีลข้อห้า ถ้าติดมาหกลีบเปอร์เซ็นต์ รับรองได้ว่า มีลูกก็คน ๆ ปัญญาอ่อนหมด ถ้าไม่ถึงกับปัญญาอ่อนก็ไม่ฉลาด เรียนไม่ถึงชั้นปริญญา นี่อาตมาวิจยมาหมดแล้ว ที่นี้มาต่อเรื่องนายพล อาตมาก็เห็นว่า....”

“ขอประทานโทษเถอะคะหลวงพ่อกับหนูยังไม่เข้าใจเรื่องศีลข้อสุดท้าย ว่าทำไมกรรมจะต้องตกมาถึงลูก ก็แปลว่าทำกรรมแทนกันได้ล่ะซีคะ” คุณนายดวงสุดาถามขึ้น

“ไม่ใช่อย่างนั้นหรอกคุณนาย เราทำกรรมแทนกันไม่ได้ แต่มันเป็นเรื่องของกรรมจัดสรร คือคนที่เกิดมาปัญญาอ่อนนั้น ก็เพราะตัวเขาทำกรรมมาเอง ไม่ใช่พ่อแม่ทำให้ แต่กรรมมันจัดสรรให้ไปเกิดกับคนที่ผิดศีลข้อห้า มันก็เลยดูเหมือนว่าทำกรรมแทนกัน แต่ที่จริงไม่ใช่ กรรมมันเพียงแต่ไปจัดสรรให้ไปประจวบกันเข้าเท่านั้น พูดอย่างนี้คุณนายพอจะเข้าใจหรือยัง”

“พอจะเข้าใจค่ะ นิมนต์หลวงพ่อกับเล่าเรื่องนายพลต่อเถิดค่ะ” คุณนายพูดพร้อมกับประนมมือขึ้น “นิมนต์ท่านพระครูเล่าต่อ

“อาตมาก็เห็นว่านายพลท่านผิตศีลข้อสามติดมาจากชาติก่อน มีเมียห้าคนก็หนีตามขู้หมด อาตมาก็แก้งลองใจโดยถามว่า แล้วภรรยาท่านว่ายังไงล่ะ เขาจะยอมให้แต่งงานกับเด็กคราวลูกคราวหลานหรือไง” ท่านก็โกหกอาตมา บอกว่า ภรรยาหย่ากันแล้ว และก็บอกด้วยว่ามีภรรยาคนเดียว กำลังจะแต่งงานกับคนที่สองที่อายุสิบหกนี้ อาตมาเลยพูดตรง ๆ ว่า ท่านมาโกหกเลย ภรรยาท่านหนีตามขู้ไปใช้ไหม ท่านมีภรยามาแล้ว ๕ คน ล้วนแต่หนีตามขู้ไปหมด ต้องพูดความจริง อาตมาถึงจะคุยด้วย ถ้าโกหกก็เลิกพูดกัน

ในที่สุด ท่านก็ยอมรับว่าใช่ แล้วก็ถามอาตมาว่ารู้เรื่องของท่านได้ยังไง ใครมาเล่าให้ฟัง อาตมาบอกไม่มีใครเล่าหรอก อาตมาตัวเอง ท่านก็ศรัทธา ถามว่าอยากแต่งงานกับเด็กคนนี้ ขอให้อาตมาช่วยดูให้ดูว่าจะอยู่กันยี่ดี่ไหม อาตมาก็บอกว่า อย่าแต่งงานเลย เพราะท่านมีกรรมข้อกาเมสุมิจนจาร ติดมา ถ้าแต่งงานก็ต้องเป็นเหมือนคนอื่น ๆ อีก ท่านก็บอกให้อาตมาช่วย อาตมาบอกไม่สามารถฝืนกฎแห่งกรรมได้ ก็ขอร้องให้ท่านเลิกล้มความตั้งใจ ท่านก็ไม่เชื่อ ก็กลับไปแต่งงานจนได้

แต่งงานได้สองปีก็เกษียณ ผู้หญิงก็มีขู้ ท่านก็ไม่โกรธ เพราะรู้ว่ามันเป็นกฎแห่งกรรม ผู้หญิงเขาก็ทนอยู่ด้วยเพราะอยากได้สมบัติ จะรอให้ผัวตายว้างนั้นเถอะ อยู่มาสิบสองปีนายพลก็ยังไม่ตาย เขาก็เลยขนเครื่องเพชรและขอมี่ค่าอื่น ๆ หนีไปอยู่กับขู้เสียเลย นายพลก็เสียใจ นึกถึงอาตมาขึ้นมาได้ก็อุตส่าห์มาหา มาปรึกษาทุกข์ แต่อาตมาก็ช่วยอะไรไม่ได้มากชวนให้มาเข้ากรรมฐานก็ไม่ยอม นี่แหละฟังเอาไว้แล้วเก็บไปคิดเป็นการบ้าน” ฟังเรื่องของนายพลแล้ว ผู้ที่นั่ง ณ ที่นั้น ต่างพากันสลดใจ ขณะเดียวกันก็คิดว่าพวกตนโชคดีที่มีโอกาสมาเข้ากรรมฐาน

“แล้วนี่คุณนายจะกลับหรือว่าจะค้างวัดซักคืนสองคืน” ท่านพระครูถามคุณนายดวงสุดา

“กลับเลยคะ คนขับรถเขารออยู่ เตี่ยวจะให้เขาขนเสื้อผ้าของเตี่ยวกับแม่มาให้ หลวงพ่อจะให้พักที่ไหนคะ”

“โยมผู้หญิงให้พักกับแม่ชี ส่วนโยมผู้ชายให้พักกุฏิพระบัวเหี่ยว คุณนายไม่ต้องห่วง อาตมาจะจัดการให้เรียบร้อย”

เมื่อที่หลวงพ่อบอกให้แม่ของคุณนายว่า ถ้าแก่ กับอาม้า ไหวงมาเปลี่ยนเป็นโยมผู้หญิงโยมผู้ชายเสียละครับ” พระบัวเหี่ยวคิดจะถามท่านพระครูอย่างนี้ หากก็เกรงว่าจะถูกท่านย่อนให้ต้องอับอายขายหน้า จึงเพียงแค่อคิดเท่านั้น

คุณนายดวงสุดา หยิบซองสีขาออกมากจากกระเป๋าเสื้อเพื่อถวายแต่ท่านพระครู

“หนูขอถวายปัจจัยเป็นค่าอาหารเลี้ยงพระเณรและผู้มาเข้ากรรมฐานค่ะ” ท่านพระครู ยืนผ้ากราบออกไปรับพระเคน คุณนายพระเคนเสร็จจึงกราบสามครั้งพร้อมกล่าวลา

ก่อนลุกออกไป ได้หันไปพูดกับบิดามารดาว่า “หนูไปละนะ ขอให้คิดถึงแม่ตั้งอก ตั้งใจปฏิบัติ อย่าเกเรละ แล้วก็อย่าลืมแม่เมตตาอุทิศส่วนบุญไปให้หนูด้วย” พระบัวเหี่ยวรู้สึก ว่าคุณนายสอนพ่อแม่วากับสอนลูก เลยชักสงสัยว่าใครเป็นพ่อเป็นแม่ ใครเป็นลูกกันแน่ คุณนายลุกออกไปสักประเดี๋ยว คนขับรถก็นำกระเป๋าสื่อผ้าสองใบมาส่งให้ถ้าแก่เส็งกับ ภรรยา แล้วจึงกลับออกไป

ท่านพระครูให้สองสามีภรรยาขึ้นกรรมฐานพร้อมกับนายจ้อยและคู่หมั้น โดयीแม่ชี เจียนเป็นผู้กล่าวนำ ให้คนทั้งสี่กล่าวตาม ขึ้นกรรมฐานแล้ว ท่านพระครูจึงแนะแนวทางแก่คน ทั้งสี่ว่า “ก่อนที่จะเริ่มต้นปฏิบัติ จำเป็นต้องรู้ปริยัติสักเล็กน้อยพอเป็นเค้า นั่นก็คือ ต้องเข้าใจ ความหมายของคำว่า จิต อารมณฺ์ และสติ เสียก่อน เพราะสามคำนี้มีความสำคัญมาก ไหน พระบัวเหี่ยวช่วยอธิบายหน่อยซิว่า จิตคืออะไร”

“จิต คือ ธรรมชาติรับรู้อารมณ์ ครับ” พระบวชใหม่ตอบ

“แล้วอารมณ์คืออะไร แม่ชีเจียนช่วยอธิบายสู่กันฟังหน่อยเป็นไร” ท่านถามแม่ชีเป็น การทดสอบไปในตัว

“อารมณ์ คือ สิ่งที่จิตไปยึดเหนี่ยวค่ะ” แม่ชีตอบ

“ถูกแล้ว อารมณ์ในที่นี้จึงแตกต่างจากความหมายที่ใช้กันโดยทั่วไป เพราะหมายถึง อารมณ์ ๖ ซึ่งได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง โผฏฐัพพะ และ ธรรมารมณ์ โยมสองคนพอจะเข้าใจที่ อาตมาพูดไหม”

“มายเข้าจาย” ถ้าแก่เส็งตอลพร้อมกับส่ายหน้า ส่วนคุณกิมจ้อเพียงแต่ยิ้ม

“ไม่เป็นไร ตอนนี้อย่างไรก็ไม่เป็นไร ปฏิบัติมาก ๆ แล้วจะรู้ได้เอง” ท่านให้ กำลังใจ รู้ว่าผู้มีอายุสองคนนี้ต้องทำได้ และจะก้าวหน้ากว่าคนหนุ่มสาวที่นั่งทำตาปริบ ๆ อยู่ ต่อหน้าท่านเสียอีก

“เอาละ เมื่อเข้าใจความหมายของจิตและอารมณ์แล้ว ทีนี้ก็มาทำความเข้าใจกับคำว่า สติ สติ แปลว่า ความระลึกไว้ สติทำหน้าที่ผู้จิตไว้กับอารมณ์ ในพระสูตรให้ความหมาย ของสติว่า เป็นเครื่องผูกจิต”

“ทำไมถึงต้องผูกจิตไว้ล่ะจะหลงหน้า” นางสาวจุกถาม นายจ้อยก็คิดจะถามแบบ เดียวกันนี้พอดีคู่หมั้นถามขึ้นก่อน

“การที่ต้องผูกจิตก็เพราะจิตมันไม่อยู่นิ่ง มันซัดสายไปหาอารมณ์โน้นอารมณ์นี้อยู่ตลอดเวลา การจะฝึกจิตให้ตั้งมั่นอยู่กับอารมณ์เดียวจึงต้องเอาสติมาผูกมันไว้ เหมือนเวลาเราจะฝึกวัว เราก็ต้องใช้เชือกผูกวัวไว้กับหลักให้มันเสียก่อนจึงจะฝึกได้ สติจึงเปรียบเหมือนเชือก จิตก็คือวัว ส่วนอารมณ์ก็คือหลัก สติทำหน้าที่ผูกจิตไว้กับอารมณ์ ก็เหมือนเชือกทำหน้าที่ผูกวัวไว้กับหลัก ทีนี้พอจะเข้าใจหรือยัง”

“เข้าใจครับหลวงหน้า เข้าใจแจ่มแจ๋วเลย” คราวนี้คนเลี้ยงวัวรีบตอบ

“โยมสองคนล่ะ พอจะเข้าใจที่อาตมาพูดบ้างไหม” ท่านถามบิดามารดาของคุณดวงสุดา

“พอจะเข้าใจค่ะ” คุณกิมจ้อตอบขณะที่ถั่วแก่เสียงพยักหน้า

จากนั้นท่านเจ้าของกุฎิจึงขึ้นไปเขียนหนังสือต่ออย่างชั้นบนของกุฎิ แม่ชีเจียนพานางสาวจุกและคุณกิมจ้อกลับไปฝึกเดินจงกรมที่สำนักชีซึ่งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาด้านหลังวัด

ท่านพระครูเคยเล่าให้แม่ชีฟังว่า เมื่อสิบกว่าปีก่อนนี้ ส่วนที่เรียกว่าหลังวัดเคยเป็นหน้าวัดมาก่อน เพราะการไปมาต้องอาศัยเรือมาขึ้นฝั่งที่หน้าวัด ต่อเมื่อมีการตัดถนนสายเอเชียผ่านด้านหลังวัด ผู้คนก็หันมาใช้ถนนแทนเรือ หลังวัดจึงกลายเป็นหน้าวัดไปโดยปริยาย

พระบัวเฮี้ยวสอนเดินจงกรมให้นายจ้อยและถั่วแก่เสียงที่กุฎิท่านพระครูนั่นเอง เพราะกว้างขวางพอที่จะเดินได้ครั้งละหลาย ๆ คน ส่วนกุฎิท่านอยู่นั้นมีเนื้อที่พอเดินได้เพียงคนเดียว คินนี้ก็ต้องนอนกันถึงสามคน ก็คงจะอึดอัดอยู่สักหน่อย โชคดีที่เป็นหน้าหนาว ท่านพระครูท่านสั่งให้สมชายนำหมอนและผ้าห่มไปเพิ่มแล้ว

สาธิตวิธีเดินจงกรมให้เป็นตัวอย่างแล้ว พระบัวเฮี้ยวจึงให้คนทั้งสองลองเดิน ถั่วแก่เสียงตั้งอกตั้งใจเต็มที่และเดินได้ถูกต้องตามที่ครูสอน ส่วนนายจ้อยจับ ๆ จด ๆ สอนก็ยากจนครูออกจะหนักใจ ก็พอจะมองออกว่าอุปนิสัยไม่มาทางนี้

“หลวงพ่อกำลังสอนไว้ว่า การทำความดีต้องฝืนใจ อาตมารู้ว่าคุณไม่ชอบ แต่ในเมื่อคุณตั้งใจที่จะทำความดีแล้ว คุณก็ต้องฝืนความรู้สึกให้ได้” ท่านพูดเป็นงานเป็นการ เห็นท่านเอาจริง นายจ้อยซັกกลัว อีกอย่างก็ซັกจะรู้สึกอายคนแก่ที่กำลังตั้งหน้าตั้งตาเดินอย่างชะมัดเขม้น “เอาละวะไหน ๆ ก็ไหน ๆ แล้ว ลองตั้งใจทำดูหน่อยเป็นไร คงไม่ถึงตายหรอกหน้า” นายจ้อยให้กำลังใจตัวเอง แล้วก็เลยตั้งอกตั้งใจเดินเป็นอย่างดียิ่ง

มีต่อ.....๑๕